TÒA ÁN NHÂN DÂN **THỊ XÃ ĐÔNG TRIỀU** **TỈNH QUẢNG NINH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**
Số: 08 /2023/QĐST-DS	*Đông Triều, ngày 09 tháng 8 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v "Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ ĐÔNG TRIỀU, TỈNH QUẢNG NINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Phạm Khắc Tuyn.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Ngọc Ánh – Thư ký Tòa án nhân dân thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh tham gia phiên họp: Bà Dương Thị Nhàn - Kiểm sát viên.

Ngày 09/8/2023 tại trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 16/2023/TLST-VDS ngày 03 tháng 4 năm 2023 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 08/2023/QĐST-VDS ngày 04/8/2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

* *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự*: Ông Trịnh Văn T, sinh năm 1958. Địa chỉ cư trú: số nhà M, tổ B, khu H, phường M, thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh. Có mặt.

* *Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan*: Bà Trịnh Thị L, sinh năm 1970. Địa chỉ cư trú: tổ M, khu V2, phường M, thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh. Vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

**Tại đơn yêu cầu đề ngày 30 /3/ 2023, tại bản tự khai và tại phiên họp ông Trịnh Văn T trình bày:*

Bố mẹ ông là cụ Trịnh C và cụ Nguyễn Thị L sinh được bốn người con là ông (Trịnh Văn T), Trịnh Văn N (sinh năm 1962), Trịnh Thị H (sinh năm 1967) và Trịnh Thị L (sinh năm 1970). Em gái của ông là bà Trịnh Thị L lúc mới sinh ra bình thường như mọi người, nhưng đến khi được 07 tháng tuổi do gia đình sơ suất đã làm bà L ngã đập đầu xuống nền nhà. Kể từ đó bà L phát triển không được bình thường như người khác, không thể đi học với bạn bè cùng trang lứa. Đến nay đã 53 tuổi nhưng bà L không nói được nhiều, chỉ quanh quẩn ở nhà, mọi sinh hoạt của bà L đều phải nhờ người chăm sóc, hỗ trợ. Bà L được cơ quan

có thẩm quyền cấp giấy xác nhận khuyết tật, dạng khuyết tật trí tuệ, mức độ khuyết tật đặc biệt nặng. Hiện nay do mẹ ông đã già yếu, không thể chăm sóc được bà L, nên vợ chồng ông T là người trực tiếp chăm sóc bà L. Để bảo đảm các quyền lợi của bà L theo chế độ chính sách của nhà nước, ông T yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Trịnh Thị L là người bị mất năng lực hành vi dân sự.

** Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Đông Triều phát biểu quan điểm giải quyết việc dân sự như sau:*

- Về việc chấp hành pháp luật tố tụng: Thẩm phán, thư ký đã tiến hành các thủ tục tố tụng đúng quy định tại các Điều 48, 51, 203, 366 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người tham gia tố tụng: người yêu cầu đã cơ bản thực hiện đúng quy định tại các Điều 70, 367 và 376 Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Về việc giải quyết việc dân sự: Áp dụng Điều 22 Bộ luật Dân sự, Điều 370, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Trịnh Văn T tuyên bố bà Trịnh Thị L là người mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sư việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Đông Triều nhận định:

[1] Về tố tụng:

Người bị yêu cầu (bà Trịnh Thị L) có địa chỉ cư trú tại tổ M, khu V2, phường M, thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh, nên yêu cầu của ông Trịnh Văn T thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thị xã Đông Triều theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung yêu cầu của đương sự:

2.1. Bà Trịnh Thị L lúc mới sinh ra bình thường như mọi người, nhưng đến khi được 07 tháng tuổi do người thân sơ suất đã làm bà L ngã đập đầu xuống nền nhà. Kể từ đó bà L phát triển không được bình thường như người khác, không thể đi học với bạn bè cùng trang lứa. Đến nay đã 53 tuổi nhưng bà L không nói được nhiều, chỉ quanh quẩn ở nhà, mọi sinh hoạt của bà L đều phải nhờ người thân chăm sóc, hỗ trợ. Theo hồ sơ bệnh án tâm thần tại Bệnh viện bảo vệ sức khỏe tâm thần Quảng Ninh xác định bà L có biểu hiện bệnh chậm phát triển tâm thần từ nhỏ. Tình trạng của bà Trịnh Thị L không có khả năng sống độc lập, hoàn toàn phụ thuộc vào sự nuôi dưỡng và chăm sóc của người thân trong gia đình

2.2. Cụ Nguyễn Thị L (mẹ của bà L) và bà Trịnh Thị H (chị gái của bà L) đều có đơn trình bày về tình trạng sức khỏe của tâm thần của bà L như sau: Khi sinh ra thì bà L bình thường như mọi người, đến lúc 07 tháng tuổi do gia đình sơ suất làm bà L ngã đập đầu xuống nền nhà. Kể từ đó bà L đã phát triển không được bình thường như người khác nên không thể đi học với bạn bè cùng trang

lứa. Đến nay đã 53 tuổi nhưng bà L không nói được nhiều từ. Mọi sinh hoạt đều nhờ người thân hỗ trợ, chăm sóc.

2.3. Để có căn cứ giải quyết việc dân sự, ngày 28/4/2023, Tòa án nhân dân thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh đã ra Quyết định số 05/2023/QĐ –TCGĐ trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với bà Trịnh Thị L.

Tại bản Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 178/KLGĐ ngày 02/8/2023 của Viện pháp y tâm thần Trung ương xác định quá trình thăm khám tiếp xúc thấy đối tượng tiếp xúc khó, các năng lực định hướng về không gian, thời gian rối loạn. Cảm xúc hời hợt, tư duy nghèo nàn, nói ngọng, chỉ nói được từng từ đơn giản, không nói được thành câu có nghĩa; hành vi tác phong rối loạn, đứng ngồi không yên, hay nhổ nước bọt, chép miệng, nhổ tóc, không làm được bất kỳ việc gì kể cả vệ sinh cá nhân, hay khùng cáu, đập phá đồ đạc, đánh người thân; trí nhớ, trí tuệ mất; chú ý mất tập trung. Kết luận: *"Tại thời điểm giám định đối tượng Trịnh Thị L bị bệnh Chậm phát triển tâm thần nặng với tật chứng về tác phong đáng kể đòi hỏi phải theo dõi hoặc điều trị. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F72.1. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi."*

[3] Căn cứ vào các chứng cứ nêu trên, có đủ cơ sở xác định:

Bà Trịnh Thị L là người bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng với tật chứng về tác phong đáng kể, dẫn đến mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Vì vậy, cần căn cứ Điều 22 Bộ luật Dân sự để chấp nhận đơn yêu cầu của ông Trịnh Văn T.

[4] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:

Ông Trịnh Văn T là người cao tuổi, đã có đơn đề nghị nên được miễn lệ phí theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ:

- Điều 22 Bộ luật Dân sự;

- Khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; khoản 2 Điều 367; Điều 370; Điều 371, Điều 372, Điều 376 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Điểm đ khoản 1 và khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của ông Trịnh Văn T.

Tuyên bố bà Trịnh Thị L là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí:

Ông Trịnh Văn T được miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày kể từ ngày ra Quyết định; người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được Quyết định hoặc kể từ ngày Quyết định được thông báo, niêm yết; Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày ra Quyết định./.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Quảng Ninh;
- Viện KSND tx. Đông Triều;
- Chi cục THADS tx. Đông Triều;
- Các đương sự;
- UBND phường M;
- Lưu HS, VP.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Phạm Khắc Tuyn